

МІНІСТЕРСТВО ОХОРОНИ ЗДОРОВ'Я УКРАЇНИ
ВІННИЦЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ МЕДИЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ім. М.І. ПИРОГОВА

УСНА ТА ПИСЬМОВА ПРЕЗЕНТАЦІЯ РЕЗУЛЬТАТІВ ДОСЛІДЖЕННЯ
(назва навчальної дисципліни)

РОБОЧА ПРОГРАМА
навчальної дисципліни
з підготовки доктора філософії
на третьому (освітньо-науковому) рівні вищої освіти

галузі знань 22 Охорона здоров'я, 091 Біологія
(шифр і назва галузі знань)
спеціальності 222 Медицина, 221 Стоматологія,
228 Педіатрія, 229 Громадське здоров'я, 091 Біологія
(код і найменування спеціальності)
мова навчання українська, російська, англійська

20 19 рік

РОЗРОБЛЕНО ТА ВНЕСЕНО: Вінницький національний медичний університет ім. М.І. Пирогова, відділ аспірантури, докторантюри

РОЗРОБНИКИ ПРОГРАМИ:

д.мед.н, проф. Очеред'ко О.М.
к.мед.н., доц. Ігнащук О.В.

РЕЦЕНЗЕНТИ: Завідувач кафедри загальної екології та гігієни д.мед.н., проф. Сергета І.В.

Обговорено на засіданні кафедри соціальної медицини і організації охорони здоров'я Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова та рекомендовано до затвердження на центральній методичній раді / науковій комісії

“07” 03 2019 року, протокол №12

Схвалено на центральній методичній раді / науковій комісії та рекомендовано до затвердження вченовою радою “20” 05 2019 року, протокол №15

Затверджено вченовою радою Вінницького національного медичного університету ім. М.І. Пирогова

«30» 05 2019 року, протокол №10

Вчений секретар (Серебреннікова О.А.)

ВСТУП

Програма вивчення навчальної дисципліни "Уста та письмова презентація результатів дослідження" складена відповідно до Освітньо-наукової програми Вінницького національного медичного університету імені М.І.Пирогова на третьому (освітньо-науковому рівні)

(назва рівня вищої освіти)

галузі знань 22 «Охорона здоров'я»

(шифр і назва галузі знань)

спеціальності 222 «Медицина», 228 Педіатрія, 229 Громадське здоров'я.

(код і найменування спеціальності)

Опис навчальної дисципліни (анотація)

Навальна дисципліна є вибірковою. Під час її опанування аспіранти ознайомляться з підходами до написання наукових текстів (тез, статей, рукопису дисертації), підготовки текстів до усного виступу й презентацій для їх візуалізації, що допоможуть їм у майбутньому для презентації результатів наукового дослідження. Під час навчання підніматимуться питанням пошуку релевантних до теми дисертаційного дослідження літературних джерел, принципів пошуку й принципів використання онлайн платформ для пошуку. Інформація подається з закликом дотримуватись принципів академічної доброчесності на всіх етапах підготовки наукового дослідження – від апробації результатів дослідження у публікаціях і під час виступів на наукових конференціях, до підготовки рукопису дисертації й його захисту на засіданні спеціалізованої вченої ради.

Дана програма є частиною загальної програми підготовки докторів філософії різних спеціальностей, і розрахована на 1,5 кредитів, 45 годин.

Статус навчальної дисципліни: вибіркова

Предметом вивчення навчальної дисципліни є структура наукової публікації, структура матеріалів

Міждисциплінарні зв'язки: ділова українська мова, англійська мова, етика та деонтологія в медицині, менеджмент в охороні здоров'я, ораторське мистецтво, інформаційні технології в медицині, соціальна медицина, біостатистика, епідеміологія.

1. Мета та завдання навчальної дисципліни

Метою викладання навчальної дисципліни "Усна та письмова презентація результатів дослідження" є ознайомлення аспірантів з вимогами до оприлюднення результатів дисертаційного дослідження, публікації наукових статей, усних та стендових доповідей на наукових конференціях та симпозіумах.

Основними завданнями вивчення дисципліни "Усна та письмова презентація результатів дослідження" є:

- Знання вимог та особливостей написання наукової статті та шляхів їх публікації в наукових журналах.
- Формування ораторських здібностей та компетенцій необхідних для усних доповідей на конференції.
- Вміння створення стендової доповіді для участі у наукових конференціях.
- Вміння створити ефективну презентацію та написати доповідь для презентації результатів дисертаційного дослідження для захисту дисертації

Результати навчання

Програмні результати навчання (РН):

- РН1 Демонструвати безперервний розвиток власного інтелектуального та загальнокультурного рівню, самореалізації
- РН2 Інтерпретувати та аналізувати інформацію з використанням новітніх інформаційних технологій
- РН9 Аналізувати результати наукових досліджень, використовувати методи статистичного дослідження
- РН11 Презентувати результати наукових досліджень у формі презентації, постерів, доповідей, публікацій
- РН12 Розвивати комунікації в професійному середовищі та громадській сфері
- РН17 Дотримуватися академічної доброчесності, нести відповідальність за достовірність отриманих наукових результатів

Очікувані результати навчання з дисципліни:

Після навчання на дисципліні «Усна та письмова презентація результатів наукового дослідження» аспіранти повинні:

- бути ознайомлені з вимогами до написання наукової статті та її публікації, монографії та тез доповіді;
- володіти комп'ютерними програмами (MS Office Power Point) для створення візуального супроводу для усної презентації результатів наукового дослідження;
- демонструвати володіння основами ораторського мистецтва та особливості усної доповіді на конференції;
- бути ознайомленими з порядком захисту дисертаційного, вимогами до усної доповіді та візуальної презентації;
- створити power point презентацію для виступу на конференції;
- написати доповідь для наукової конференції;
- створити стендову доповідь;
- написати наукову статтю, оформити її згідно до вимог журналу та опублікувати її;
- створити презентацію та написати доповідь для захисту дисертаційного дослідження .
- бути ознайомлені з вимогами до публікації наукової статті у журналі по вимогам ВАК, наукометричних журналах, журналах що входять в базу цитування Scopus та Web of science.

2. Програма навчальної дисципліни

Програма навчальної дисципліни складається з таких змістових модулів:

Змістовий модуль 1. Письмова презентація результатів дослідження. Написання наукової статті, монографії, тез доповіді.

Змістовий модуль 2. Презентація результатів дослідження на наукових конференціях. Усні та стендові доповіді.

Змістовий модуль 3. Захист наукової роботи.

Дисципліна	Модулі	Загальна кількість годин	Кредити ЕКТС	Лекції	Практичні заняття	Самостійна робота
Усна та письмова презентація результатів дослідження	Усього	45	1,5	30	8	7

Тема 1: Види писемної презентації результатів наукового дослідження: монографія, наукова стаття, тези доповіді. Написання та публікація наукової статті. Вимоги до публікації наукових статей. Особливості наукометричних журналів та журналів, що входять до бази даних Scopus та Web of science.

Питання що таке монографія, наукова стаття, тези доповіді або матеріали у збірку наукових праць конференції. Питання к знайти журнал для публікації, яку тему обрати, які етапи написання статті (обираємо теми, брейнстормінг, пошук літератури, написання розділів, робота з науковим керівником над текстом, подача статті, співпраця з редакторами й рецензентами). Питання вимог до публікації наукових статей в журналах, що входять до переліку ВАК України й у міжнародних журналах, що цитуються в наукометричних базах Scopus та Web of science.

Тема 2. Структура наукової статті. Особливості написання розділів. Вимоги до списку використаної літератури.

Питання структури наукової публікації, правила написання, підходи до обираємо теми, пошуку й опрацювання інформації для вступу й актуальності. Підходи до формулювання мети, опису методів дослідження, структурування й викладення результатів дослідження і підведення підсумків у висновках. Питання як і де шукати література для підготовки огляду літератури, як аналізувати статті відповідно до рівнів доказовості, літератури з найвищим рівнем доказовості – клінічні дослідження, метааналізи, систематичні огляди літератури – де їх шукати й як формулювати питання PICO для пошуку. Кохранівська бібліотека й кохранівські систематичні огляди літератури. Питання як оформлювати список використаної літератури, які стилі можна використовувати, які онлайн інструменти можна використовувати для формування списку використаної літератури.

Тема 3. Написання монографії. Авторське право та плагіат.

Питання про відмінності дисертаций й наукової монографії, обсяг та вимоги до наукової монографії, структура й послідовність викладення матеріалу. Питання публікації монографії: наявність рецензентів, наявність рекомендації закладу вищої освіти до видання, кількість надрукованих примірників. Питання академічної добросередньоти, поваги й захисту авторського права, правил цитування інших авторів й правил посилань на авторів зі списку використаної літератури у тексті. Підходам до дотримання академічної добросередньоти у виконанні дослідження й написанні наукових текстів. Правил перевірки наукових текстів антиплагітними програмами.

Тема 4. Вибір теми для влучної презентації. Види презентацій.

Питання базових принципів комунікації, що таке комунікація, хто є учасником комунікаційного процесу. Питання розуміння цільової аудиторії і цілей виступу, питання вибору мети презентації для відображення основних результатів наукового дослідження. Питання типів презентацій (усний виступ, стендова доповідь, лекція, воркшоп) й підходів до підготовки до кожного з нього. Питання які теми за допомогою яких типів презентацій краще висвітлювати.

Тема 5. Усна презентація результатів наукового дослідження. Ораторські здібності

Питання усного комунікаційного процесу, в якій ролі може виступати доповідач, які інструменти використовують в комунікації (зорові, слухові, текстові методи) для донесення інформації, в яких випадках який метод доречніше використовувати. Як усно комунікувати з аудиторією: паузи, наголоси, акценти у тексті.

Тема 6. Підготовка та виступ на науковій конференції

Питання обрання теми виступу на науковій конференції, підготовка тексту виступу, створення презентації, тренування, структурування матеріалу. Тренування перед виступом на конференції. Питання як виступати на конференції, як розпочати виступ, як поводитись під час виступу, темп мовлення, паузи й акценти, як відповідати на питання аудиторії. Питання підготовки презентації для виступу на науковій конференції в програмі MS Office Power Point. Питання структури презентації, візуалізації, розташування матеріалу на слайді, кольорових схем, розміру шрифтів. Правила композиції інформації на слайді.

Тема 7. Стендова доповідь на науковій конференції.

Правила підготовки стендової доповіді: обирання теми, планування матеріалу й його структурування на стенді. Питання як використовувати програму MS Office Power Point для підготовки стендової доповіді: як указати правильні розміри слайду, як розташовувати матеріал на слайді, які методи візуалізації варто використовувати (малюнки, графіки, діаграми), які шрифти і кольорові схеми використовувати. Як виступати на конференції зі стендовою доповіддю.

Тема 8. Процедура захисту дисертації, основні етапи. Вимоги до захисту результатів дисертаційного дослідження на засіданні спеціалізованої вченої ради. Усна доповідь та візуальна презентація дисертації та основних її результатів.

Питання етапів захисту дисертації, процедури їх проведення, необхідних документів для підготовки до та після їх проведення. Вимоги до захисту результатів дисертаційного дослідження відповідно до чинних документів, що його регламентують. Питання підготовки презентації до захисту дисертації: тривалість, структура, кольорова схема, розмір шрифтів, інструменти візуалізації. Питання підготовки до усної доповіді під час захисту дисертації: етика виступу на захисті, правила й послідовність у виступі, правила відповіді на питання.

3. Структура навчальної дисципліни

Назви модулів і тем	Всього	Л	СР	Пр
Тема 1. Види писемної презентації результатів наукового дослідження: монографія, наукова стаття, тези доповіді. Написання та публікація наукової статті. Вимоги до публікацій наукових статей. Особливості наукометричних журналів та журналів, що входять до бази даних Scopus та Web of science.	7	4	1	1
Тема 2. Структура наукової статті. Особливості написання розділів. Вимоги до списку використаної літератури.	5	4	1	1
Тема 3. Написання монографії. Авторське право та plagiat.	2	2	0	0
Тема 4. Вибір теми для влучної презентації. Види презентацій.	8	6	1	1
Тема 5. Усна презентація результатів наукового дослідження. Ораторські здібності.	6	4	0	1
Тема 6. Підготовка та виступ на науковій конференції.	5	2	2	2
Тема 7. Стендова доповідь на науковій конференції.	4	2	1	1
Тема 8. Процедура захисту дисертації, основні етапи. Вимоги до захисту результатів дисертаційного дослідження на засіданні спеціалізованої вченої ради. Усна доповідь та візуальна презентація дисертації та	8	6	1	1

основних її результатів.				
Всього	45	30	7	8
Усього годин за дисципліну	45	10	21	14

4. Теми лекцій

№ п/п	Тема лекції	Кількість годин
1	Тема 1. Види писемної презентації результатів наукового дослідження: монографія, наукова стаття, тези доповіді. Написання та публікація наукової статті. Вимоги до публікацій наукових статей. Особливості наукометричних журналів та журналів, що входять до бази даних Scopus та Web of science.	4
2	Тема 2. Структура наукової статті. Особливості написання розділів. Вимоги до списку використаної літератури.	4
3	Тема 3. Написання монографії. Авторське право та plagiat.	2
4	Тема 4. Вибір теми для влучної презентації. Види презентацій.	6
5	Тема 5. Усна презентація результатів наукового дослідження. Ораторські здібності.	4
6	Тема 6. Підготовка та виступ на науковій конференції.	2
7	Тема 7. Стендова доповідь на науковій конференції.	2
8	Тема 8. Процедура захисту дисертації, основні етапи. Вимоги до захисту результатів дисертаційного дослідження на засіданні спеціалізованої вченої ради. Усна доповідь та візуальна презентація дисертації та основних її результатів.	6
	ВСЬОГО	30

5. Теми практичних занять

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Види писемної презентації результатів наукового дослідження: монографія, наукова стаття, тези доповіді. Написання та публікація наукової статті. Вимоги до публікацій наукових статей. Особливості наукометричних журналів та журналів, що входять до бази даних Scopus та Web of science.	1
2	Тема 2. Структура наукової статті. Особливості написання розділів. Вимоги до списку використаної літератури.	1
3	Тема 4. Вибір теми для влучної презентації. Види презентацій.	1
4	Тема 5. Усна презентація результатів наукового дослідження. Ораторські здібності.	1
5	Тема 6. Підготовка та виступ на науковій конференції.	2
6	Тема 7. Стендова доповідь на науковій конференції.	1
7	Тема 8. Процедура захисту дисертації, основні етапи. Вимоги до захисту результатів дисертаційного дослідження на засіданні	1

	спеціалізованої вченої ради. Усна доповідь та візуальна презентація дисертації та основних її результатів.	
	ВСЬОГО	8

6. Самостійна робота

№ п/п	Тема	Кількість годин
1	Тема 1. Види писемної презентації результатів наукового дослідження: монографія, наукова стаття, тези доповіді. Написання та публікація наукової статті. Вимоги до публікацій наукових статей. Особливості наукометричних журналів та журналів, що входять до бази даних Scopus та Web of science.	1
2	Тема 2. Структура наукової статті. Особливості написання розділів. Вимоги до списку використаної літератури.	1
3	Тема 4. Вибір теми для влучної презентації. Види презентацій.	1
4	Тема 6. Підготовка та виступ на науковій конференції.	2
5	Тема 7. Стендова доповідь на науковій конференції.	1
6	Тема 8. Процедура захисту дисертації, основні етапи. Вимоги до захисту результатів дисертаційного дослідження на засіданні спеціалізованої вченої ради. Усна доповідь та візуальна презентація дисертації та основних її результатів.	1
	ВСЬОГО	7

7. Індивідуальні завдання: Провести пошук по базам даним, знайти вимоги до публікації наукової статті в журналах ВАК, наукометричних журналах, журналах, що входять до бази даних Scopus та Web of science, підготувати презентацію power point, підготувати усну доповідь, написати наукову статтю (тези), підготувати стендову доповідь.

8. Завдання для самостійної роботи: провести пошук літератури відповідно до теми дисертації на запропонованих ресурсах (бібліотека NCBI, Кохранівська бібліотека), з підготовкою переліку відповідно до вимог, переглядати відео із рекомендованих під час навчання, самостійно опрацьовувати літературні джерела по темі занять.

9. Методи навчання:

- вербальні (лекція, пояснення, розповідь, бесіда);
- наочні (спостереження, ілюстрація);
- практичні (проведення пошуку інформації, підготовка презентації, підготовка виступу, написання наукового тексту, виступ перед аудиторією)

10. Методи оцінювання (контролю): усний контроль: основне питання, додаткові, допоміжні; питання у вигляді проблеми; індивідуальне завдання. Поточний контроль на практичних заняттях, підсумковий контроль змістових модулів, підсумкове заняття у вигляді конференції з усною доповіддю та підготовкою візуальної презентації або стендової доповіді.

11. Форма підсумкового контролю успішності навчання: залікові бали аспіранта складаються з суми поточного контролю отриманих під час заняття заняття.

12. Форма поточного контролю успішності навчання: Оцінка з дисципліни “Усна та письмова презентація результатів дослідження” визначається з урахуванням поточної навчальної діяльності аспіранта із відповідних тем за традиційною 4-балльною системою (відмінно, добре, задовільно, незадовільно) з подальшим перерахунком у багатобальну шкалу.

Оцінка "відмінно" виставляється у випадку, коли аспірант знає зміст заняття та лекційний матеріал у повному обсязі, ілюструючи відповіді різноманітними прикладами; дає вичерпні, точні та ясні відповіді без будь-яких навідних питань; викладає матеріал без помилок і неточностей; вільно вирішує задачі та виконує практичні завдання різного ступеню складності, самостійно генеруючи інноваційні ідеї.

Оцінка "добре" виставляється за умови, коли аспірант знає зміст заняття та добре його розуміє, відповіді на питання викладає правильно, послідовно та систематично, але вони не є вичерпними, хоча на додаткові питання аспірант відповідає без помилок; вирішує всі задачі і виконує практичні завдання, відчуваючи складнощі лише у найважчих випадках.

Оцінка "задовільно" ставиться аспірантові на основі його знань всього змісту заняття та при задовільному рівні його розуміння. Аспірант спроможний вирішувати видозмінені (спрощені) завдання за допомогою навідних питань; вирішує задачі та виконує практичні навички, відчуваючи складнощі у простих випадках; не спроможний самостійно систематично викласти відповідь, але на пряму поставлені запитання відповідає правильно.

Оцінка "nezадовільно" виставляється у випадках, коли знання і вміння аспіранта не відповідають вимогам "задовільної" оцінки.

Оцінювання самостійної роботи.

Оцінювання самостійної роботи аспірантів, яка передбачена в темі поряд з аудиторною роботою, здійснюється під час поточного контролю теми на відповідному практичному занятті.

Критерій оцінювання

Форма контролю і система оцінювання знань з дисципліни “Усна та письмова презентація результатів дослідження” здійснюється відповідно до вимог програми дисципліни та інструкції, прийнятої рішенням Вченої ради ВНМУ протоколом №2 від 28.09.2010 року

Вивчення предмету закінчується заліком. Оцінювання знань студентів відбувається наступним чином: сума всіх поточних оцінок ділиться на кількість практичних занять. Отримане середнє значення оцінки переводиться у бали згідно єдиної універсальної шкали перерахунку традиційних оцінок в 5-балльної системи у рейтингові бали (200 балів). Для дисциплін, що закінчуються заліком (шкала додається) – залік ставиться при мінімальній кількості балів 120 (оценка задовільно, 3 бали).

12. Розподіл балів, які отримують студенти

Шкала перерахунку традиційних оцінок у рейтингові бали (200 балів) для дисциплін, що закінчуються заліком прийнятих рішенням Вченої ради ВНМУ протокол №2 від 28.09.10.

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всівидинавчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою
		для заліку
180-200	A	зараховано
170-179,99	B	
160-169,99	C	
141-159,99	D	

120-140,99	E	
	FX	не зараховано з можливістю повторного складання
	F	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

13. Методичне забезпечення (навчальний контент (конспект або розширений план лекцій), плани практичних (семінарських) занять, самостійної роботи, питання, методичні вказівки, завдання або кейси для поточного та підсумкового контролю знань і вмінь здобувачів)

14. Рекомендована література

Основна (Базова)

1. Методи соціальної медицини /Під заг.ред. О.М. Очаредька, О.Г. Процек. – Вінниця: Тезис, 2007.- 410с
2. Fisher, R.A., Yates, F. Statistical tables for biological, agricultural and medical research, 6th ed., Longman Group Ltd., London, 2006
3. Lloid, E., Ledermann. Handbook of applicable mathematics. Vol. VI: Statistics Part B, John Wiley&sons, New York, 1984.
4. Walsh J.E. (2003). Handbook of Nonparametric Statistics, vol. III, Van Nostrand, Princeton, N.J.
5. Noether G.E. (2005). Elements of Nonparametric Statistics, New York: Wiley.
6. Холлендер М., Вульф Д. Непараметрические методы статистики. - М.: Финансы и статистика, 1983. - 518с.
7. Lehmann E.L. (2007). Nonparametrics: Statistical Methods Based on Ranks. San Francisko: Holden-Day.
8. Большев Л.Н., Смирнов Н.В. Таблицы математической статистики. - М.: Наука, 1983. - 414 с.
9. Ликеш И., Ляга Й. Основные таблицы математической статистики. - М.: Финансы и статистика, 1985. - 356 с.
10. Kleinman JC, Donahue RP, Harris MI, Finucane FF, Madans JH, Brock DB. Mortality among diabetics in a national sample. Am J Epidemiol 1988; 128:389-401
11. Wetherill G.B. (2000). Sequential Methods in Statistics, 2nd Ed., London, Chapman and Hall
12. Armitage P. (1999). Sequential Medical Trials, 2nd Ed., Oxford Blackwell
13. Артюх С. Ф. Основи наукових досліджень / С. Ф. Артюх, І. Я. Лізан, І. В. Голоп'юров, Н. А. Несторук. – Харків : УПА, 2006. – 277 с.
14. Бейлін М. В. Основи наукових досліджень : навч.-метод. посіб. / М. В. Бейлін. – Харків : ХДАФК, 2012. – 184 с.
15. Білоусова Т. П. Основи наукових досліджень : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. / Т. П Білоусова, Ю. О. Маркітантов / Кам'янець-Подільський держ. ун-т. – Кам'янець-Подільський, 2004. – 120 с.
16. Цехмістрова Г. С. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. С. Цехмістрова; М-во освіти і науки, молоді та спорту України. – 2-ге вид., допов. – Київ : Вид. дім “Слово”, 2012. – 349 с.
17. Шейко В.М., Кушнаренко Н.М. Організація та методика науково дослідницької діяльності. Підручник, К., Знання-Прес. - 2002. 295 с
18. Палеха Ю. І. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. – Рек. МОН / Ю. І. Палеха, Н. О. Леміш. – Київ : Ліра-К, 2013. – 336 с.
19. Білуха М.П. Основи наукових досліджень. Підручник. - К., Вища школа, 1997. - 271 с

20. Бірта Г. О. Методологія і організація наукових досліджень : навч. посіб. / Г. О. Бірта, Ю. Г. Бургу. – Київ : “Центр учебової літератури”, 2014. – 142 с.

Допоміжна

1. Арутюнов В. Х. Методологія соціально-економічного пізнання : навч. посіб. / В. Х. Арутюнов, В. М. Мішин, В. М. Свінціцький. – Київ : КНЕУ, 2005. – 353 с.
2. Баскаков А. Я. Методология научного исследования : учеб. пособ. / А. Я. Баскаков, Н. В. Туленков / Отв. ред. Дроздецкая М. В. – Киев : МАУП, 2002. – 216 с.
3. Білуха М. Т. Методологія наукових досліджень : підручник для бакалаврів, магістр. і асп. екон. спец. вищ. навч. закл. Освіти / М. Т. Білуха. – Київ : АБУ, 2002. – 480 с.
4. Боришполець К. П. Методы политических исследований : учеб. пособ. для студ. вузов / К. П. Боришполець. – Москва : Аспект Пресс, 2005. – 221 с.
5. Гаркуша Н. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / Н. М. Гаркуша, Т. В. Польова; М-во освіти і науки України, Харків. держ. ун-т харчування та торгівлі. – 2-ге вид., випр. і допов. – Харків : ХДУХТ, 2013. – 161 с.
6. Голіков В. А. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. А. Голіков, М. А. Козьміних, О. А. Онищенко; М-во освіти і науки України, Одес. нац. морська акад. – Одеса : ОНМА, 2014. – 163 с.
7. Грабинський І. М. Курсові та дипломні роботи : метод. реком. до написання та основні вимоги до оформлення / І. М. Грабинський. – Львів : ВЦ ЛНУ ім. Івана Франка 2003. – 43 с.
8. Єріна А. М. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / А. М. Єріна, В. Б. Захожай, Д. Л. Єрін / Ред. Попсуенко Ю. Г. – Київ : Центр навч. літератури, 2004. – 212 с.
9. Клименюк О. В. Методологія та методи наукового дослідження : навч. посіб. / О. В. Клименюк. – Київ : Міленіум, 2005. – 186 с.
10. Ковалъчук В. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. В. Ковалъчук, Л. М. Моїсєєв. – 5-е вид. – Київ : ВД “Професіонал” 2007. – 240 с.
11. Колесников О. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – 2-ге вид., випр. та доп.; Рек. МОН. / О. В. Колесников. – Київ : ЦУЛ, 2011. – 144 с.
12. Крушельницька О. В. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посіб. / О. В. Крушельницька. – Київ : Кондор, 2006. – 206 с.
13. Курсові і дипломні роботи студентів у системі роботи з науковою літературою : Метод. вказівки до написання курсових і дипломних робіт для студ. усіх спец. денної форми навч. / Л. М. Двірна (уклад.). – Черкаси : ЧІТІ 2007. – 16 с.
14. Лудченко А. А.. Основы научных исследований : учеб. пособ. / А. А. Лудченко, Я. А. Лудченко, Т. А. Примак. / Под ред. Лудченко А. А. – Київ : Знання, 2000. – 114 с.
15. Макеєва О. А. Методичні вказівки по написанню оформленню та захисту курсових випускних дипломних і магістерських робіт / О. А. Макеєва, І. А. Ломачинська, А. Ю. Грінченко. – Одеса, 2005. – 47 с.
16. Макогон Ю. В. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – 2-ге вид. / Ю. В. Макогон.– Донецьк : Альфа-прес, 2007. – 144 с.
17. Матвієнків С. М. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. посіб. – Рек. МОН. / С. М. Матвієнків. – Івано-Франківськ : Прикарпат. нац. у-нт ім. В. Стефаника, 2010. – 84 с.

18. Матвієнків С.М. Дипломна та магістерська роботи як кваліфікаційне дослідження / С. М. Матвієнків. – Івано-Франківськ: Вид.-дизайн. відділ ЦІТ Прикарпат. нац. ун-ту імені Василя Стефаника, 2013. – 67 с.
19. Матвієнків С. М. Написання та захист бакалаврської кваліфікаційної роботи. – 2-е вид., перероб. і доп. / С. М. Матвієнків. – Івано-Франківськ: Вид.-дизайн. відділ ЦІТ Прикарпат. нац. ун-ту імені Василя Стефаника, 2008. – 48 с.
20. Марцин В. С. Основи наукових досліджень / В. С. Марцин, Н. Г. Міценко, О. А. Даниленко. – Львів : Ромус-Поліграф, 2002. – 128 с.
21. Методологія і методи наукових досліджень : [конспект лекцій для магістрів спец. 8.04010601 / О. С. Волошкіна, О. А. Котовенко, В. В. Трофімович, В. М. Удод]; М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т буд-ва і архітектури. – Київ : БАО, 2014. – 42 с.
22. Методологія і методи наукових досліджень : навч. посіб. / О. М. Лівінський, О. І. Курук, В. О. Гридякін, В. П. Зінченко ; за ред. О. М. Лівінського; М-во науки і освіти, молоді та спорту України, Глухів. нац. пед. ун-т ім. О. Довженка. – Глухів : РВВ ГНПУ ім. О. Довженка, 2012. – 173 с.
23. Методологія та організація наукових досліджень : конспект лекцій / М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Чернів. нац. ун-т ім. Ю. Федьковича; уклад.: Н. І. Коновалова, А. Г. Лісовська. – Чернівці : Чернівці : Чернівці, 2012. – 23 с.
24. Мокін Б. І. Методологія та організація наукових досліджень : навч. посібник / Б. І. Мокін, О. Б. Мокін. – Вінниця : ВНТУ, 2014. – 180 с.
25. Назаренко І. І. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студ. ВНЗ] / І. І. Назаренко / М-во освіти і науки України, Київ. нац. ун-т буд-ва і архіт. – Київ : КНУБА, 2014. – 123 с.
26. Оліяр М. Основи науково-педагогічних досліджень (модульно-рейтинговий підхід) / М. Оліяр. – Івано-Франківськ : НАІР, 2013. 214 с.
27. Організація та методологія наукових досліджень : навч. посіб. для студ., курсантів, аспірантів і ад'юнтів / за ред. А. Є. Конверського. – Рек. МОН. – Київ : ЦУЛ, 2010. – 352 с.
28. Основи наукових досліджень : навч. підручник / за ред. В. І. Саюк, Є. Р. Чернишової. – Київ : Педагогічна думка, 2012. – 144 с.
29. Основи наукових досліджень. Організація самостійної та наукової роботи студента: навч. посіб. / Я. Я. Чорненський., Н. В. Чорненська, С. Б. Рибак та ін. – К. : Професіонал, 2006. – 208 с.
30. Петruk В.Г. Основи науково-дослідної роботи : навч. посіб. для студ. ВНЗ / В. Г. Петruk, Є. Т. Володарський, В. Б. Мокін. – Вінниця : Універсум-Вінниця, 2006. – 144 с.
31. Пилипчук М. І. Основи наукових досліджень : підручник. – Рек. МОН / М. І. Пилипчук, А. С. Григор'єв, В. В. Шостак.– Київ : Знання, 2007. – 270 с.
32. Присухін С. І. Методологія системного підходу та наукових досліджень у сфері державного управління : навч. посіб. / С. І. Присухін; [редкол.: А. М. Поручник (голова) та ін.]; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, ДВНЗ "Київ. нац. екон. ун-т ім. В. Гетьмана". – К. : КНЕУ, 2012. – 158,
33. П'ятницька-Позднякова І. С. Основи наукових досліджень у вищій школі: навч. посіб. / І. С. П'ятницька-Позднякова. – Київ : Центр навч. літератури, 2003. – 116 с.
34. Рач В. А. Методологія системного підходу та наукових досліджень : підручник / В. А. Рач, О. В. Ігнатова, А. Ю. Борзенко-Мірошниченко; М-во освіти і науки, молоді

- та спорту України, Східноукр. нац., ун-т ім. В. Даля. – Луганськ : СНУ ім. В. Даля, 2013. – 251 с.
35. Романчиков В. І. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / В. І. Романчиков. – Київ : ЦУЛ, 2007. – 254 с.
  36. Ростовський В. С. Основи наукових досліджень та технічної творчості : підручник / В. С. Ростовський, Н. В. Дібрівська. – Київ : ЦУЛ, 2009. – 96 с.
  37. Сабитов Р. А. Основы научных исследований [учеб. пособ.] / Р.А. Сабитов. – Челябинск, 2002. – 140 с.
  38. Свердан М. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. / М. М. Свердан, М. Р. Свердан. – Чернівці : Рута, 2006. – 352 с.
  39. Сергеева З. Х. Исследование социально-экономических и политических процессов [учеб.-метод. пособ.] / З. Х. Сергеева. – Казань, 2006. – 165 с.
  40. Соловйов С. М. Основи наукових досліджень : навч. посіб. – Рек. МОН України /С. М. Соловйов. – Київ : ЦУЛ, 2007. – 176 с.
  41. Стеценко С. Г. Методологія наукових досліджень : навч.-метод. комплекс /С. Г. Стеценко ; Нац. акад. прокуратури України, Ін-т підготов. кадрів, Каф. теорії держави і права. – Київ : Нац. акад. прокуратури України, 2009. – 19 с.
  42. Стеченко Д. М. Методологія наукових досліджень. – 2-ге вид, перер. і доп. / Д. М. Стеченко, О. С. Чмир – Київ : Знання, 2007. – 317 с.
  43. Теорія і практика наукових досліджень / Н. О. Урсу (авт.-упоряд.). – Кам'янець-Подільський : Кам'янець-Подільський держ. ун-т : Інформ.-видав. відділ, 2004. – 33 с.
  44. Философия и методология науки : учеб. пособ. для студ. высших учеб. заведений / Под ред. В. И. Купциова. – Москва : Аспект Пресс, 1996. – 531 с.
  45. Філіпенко А. С. Основи наукових досліджень: Конспект лекцій: навч. посіб. – Рек. МОН / А. С. Філіпенко. – Київ : Академвидав, 2005. – 208 с.
  46. Філософія та методологія науки: підручник / І. С. Добронравова, Л. І. Сидоренко. – Київ : ВПЦ “Київський університет”, 2008. – 223 с.
  47. Шейко В. М. Організація та методика науково-дослідницької діяльності: підручник. – 7-ме вид., стер. / В. М. Шейко, Н. М. Кушнаренко. – Київ : Знання, 2011. – 310 с.
  48. Шишка Р. Б. Організація наукових досліджень та підготовки магістерських і дисертаційних робіт : навч. посіб. / Р. Б. Шишка – Харків : Еспада, 2007. – 368 с.
  49. Юринець В. Є. Методологія наукових досліджень : навч. посіб. / В. Є. Юринець. – Львів : ЛНУ імені Івана Франка, 2011. – 178 с.
  50. Як підготувати і захистити дисертацію на здобуття наукового ступеня : (методичні поради) / автор-упоряд. Л.А. Пономаренко. – 3-е вид., випр. і доп. – Київ : Толока, 2007. – 80 с.

Нормативно-правові акти

51. Про вищу освіту : Закон України від 01 липня 2014 року, № 1556-VII // Відомості Верховної Ради. – 2014. – № 37-38. – Ст. 2004 ; поточна редакція – Редакція від 16.01.2016. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/1556-18/page>.
52. Про науку і науково-технічну діяльність : Закон України від 26 листопада 2015 року № 848-VIII // Відомості Верховної Ради України. – 2016. – № 3. – Ст. 25 ; [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon5.rada.gov.ua/laws/show/848-19>.
53. Про затвердження Положення про підготовку науково-педагогічних і наукових кадрів : Постанова Кабінету Міністрів України від 1 березня 1999 року, № 309 // Офіційний вісник України. – 1999. – № 9. – С. 71 ; поточна редакція – Редакція від

- 21.08.2013. – [Електронний ресурс]. – Режим доступу : <http://zakon4.rada.gov.ua/laws/show/309-99-п>.
54. Вимоги до оформлення дисертацій та авторефератів дисертацій (розроблено на підставі ДСТУ 3008-95 “Документи. Звіти у сфері науки і техніки. Структура і правила оформлення”) // Бюллетень ВАК України. – 2011. – № 9-10. – С. 2-10.

15. Інформаційні ресурси

1. <http://csmres.jmu.edu/geollab/Fichter/studresrch/oralpresentation.PDF>
2. http://www.tulane.edu/~lamp/pdfs/Presenting_Research_Results.pdf
3. http://mcnair.ucsb.edu/documents/HowtoCreateaResearchPresentation_000.pdf
4. http://www.kumc.edu/SAH/OTEd/jradel/Preparing_talks/103.html
5. <http://ppop.stanford.edu/posters.html>
6. <http://ppop.stanford.edu/oralpresentation.html>
7. <http://www.jshs.org/Articles/Tips%20for%20Oral%20Presentations.pdf>
8. <https://physics.georgetown.edu/undergrad/research-opportunities/physics-300/general-guidelines-oral-presentations>
9. <http://poincare.matf.bg.ac.rs/~stasa/OUPR/The%20Best%20Methods.pdf>
10. https://www.lib.ncsu.edu/documents/vetmed/research/slides/gookin_presenting_data_2012.pdf
11. <https://www.asp.org/education/EffectivePresentations.pdf>
12. <http://pages.cs.wisc.edu/~markhill/conference-talk.html>
13. <http://www.crl.iupui.edu/assets/documents/OralPresentationGuide.pdf>
14. <http://www.lait.fe.uni-lj.si/gradiva/MK/A%20Methodology%20for%20Written%20and%20Oral%20Presentation%20of%20Research%20Results.pdf>
15. https://www.csun.edu/plunk/documents/poster_presentation.pdf
16. <http://www.slideshare.net/cadella49/presentation-of-the-results>
17. <http://www.urop.uci.edu/symposium/Symposium%20guidelines.pdf>
18. http://www.ifcc.org/media/410335/09_Research_Guide_IFCC.pdf
19. <http://asq.org/edu/2010/01/career-development/preparing-for-the-oral-defense-of-a-dissertation.pdf>
20. https://abt.ca.uky.edu/files/proposal_presentation_format_2013.pdf
21. http://users.ugent.be/~mvalcke/CV/EJPE_LDrez.pdf
22. <http://aaude.org/system/files/documents/public/air2010.pdf>

23. <http://www.nursing.uiowa.edu/sites/default/files/documents/research/Disseminating%20nursing%20knowledge.pdf>
24. <http://www.provost.pitt.edu/documents/GUIDELINES%20FOR%20ETHICAL%20PRACTICES%20IN%20RESEARCH-FINALrevised2-March%202011.pdf>
25. <http://www.vodppl.upm.edu.my/uploads/docs/Zikmund-Babin%2010E--Chap25.pdf>
26. <https://eng.kuleuven.be/english/education/reporting/written-and-oral-reporting-manual-firw.pdf>
27. <http://dbis.rwth-aachen.de/~derntl/papers/misc/paperwriting.pdf>